

Komierowski Roman

Data urodzenia: 1846

ziemianin, działacz gospodarczy i polityczny, poseł do sejmiku pruskiego (1876–1882) oraz parlamentu Rzeszy Niemieckiej (1876–1903), właściciel majątków ziemskich w Nieżychowie (pow. wyrzyski) i Komierowie (pow. sępoleński), współzałożyciel Towarzystwa Naukowego w Toruniu w 1875 r., sekretarz Wydziału Historyczno-Archeologicznego, od 1909 r. członek dożywotni TNT.

Urodził się 15 lipca 1846 r. w Leśnie (pow. chojnicki) – we dworze swojej babki – jako syn Tomasza i Agaty z Sikorskich. Studia prawnicze odbył w Bonn, Berlinie i Lipsku, uwieńczony doktoratem obojga praw (1870). Służbę wojskową odbył w pułku huzarów w Poznaniu, natomiast praktykę sądową w Sępólnie, Łobżenicy, Wrocławiu i Berlinie. Z pomocą ojca kupił w 1868 r. majątek ziemski w Nieżychowie, w którym zamieszkał, a szesnaście lat później – po bezdzietnej śmierci młodszego brata – objął też rodowe Komierowo. Wcześniej rozpoczął karierę polityczną: w 1876 r. wybrany do sejmiku pruskiego (na jedną kadencję), a dwa tygodnie później w wyborach uzupełniających do parlamentu Rzeszy Niemieckiej, w którym zasiadał nieprzerwanie do 1903 r. Należał do aktywnych posłów Koła Polskiego, broniąc praw narodowych, a także interesów ziemiaństwa i rolnictwa. W latach 1890–1894 wraz z innymi polskimi konserwatystami wsparł politykę ugodową kanclerza Leo von Capriviego, uzyskując złagodzenie kursu antypolskiego. Naraził się jednocześnie na krytykę pozostałych polskich środowisk politycznych w zaborze pruskim. Po odejściu z parlamentu skupił się na pisarstwie historycznym, dokumentując działalność polskiej reprezentacji parlamentarnej w Berlinie. Członek i działacz wielu towarzystw gospodarczych i naukowych, oddany działacz katolicki, mianowany w 1892 r. tajnym szambelanem papieskim przez papieża Leona XIII. Zmarł 24 maja 1924 r. w Poznaniu. Pochowany w rodzinnej kaplicy w Komierowie.

Literatura:

1. Galos A., *Komierowski Roman*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 13, z. 4, red. W. Konopczyński, Kraków 1938, s. 392–394.
2. Borzyszkowski J., *Komierowski Roman*, [w:] *Ziemiańscy XX wieku. Słownik biograficzny*, cz. 5, red. J. Leskiewiczowa, Warszawa 2006, s. 64–65.
3. *Listy z Helu. Korespondencja Romana Komierowskiego z żoną (1904–1913)*, oprac. T. Łaskiewicz, Inowrocław 2015, s. 8–22.

Tomasz Łaskiewicz